

Tieliikenteen automaatioon liittyvää sääntelyä valmisteleva työryhmä – työryhmän 12. kokous

Aika

12.2.2023 klo 13.00 – 15.00
14.2.2023 klo 13.00 – 15.00

Paikka

Teams

Kutsutut

Kirsi Miettinen, Liikenne- ja viestintäministeriö
Atte Riihelä, Liikenne- ja viestintäministeriö
Reijo Jälkö, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Riitta Haapasaari, Oikeusministeriö (vain 14.2)
Jesse Heikkilä, Ilmatieteenlaitos (vain 12.2)
Tuomo Katajisto, Poliisihallitus
Mika Kulmala, Tampereen kaupunki
Kari Tammi, Aalto-yliopisto (vain 12.2)
Jukka Tolvanen, Autoliitto
Teemu Nieminen, Autotuojat ja –teollisuus ry
Marko Forsblom, ITS Finland ry (vain 14.2)
Ville Henttu, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Jan Ylitapio, Liikennevakuutuskeskus
Oscar Nissin, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy (vain 12.2)
Mika Rytönen, Remoted Oy
Johanna Vilkuna, Suomen Kuntaliitto ry (vain 12.2)
Heikki Liimatainen, Tampereen yliopisto (vain 14.2)
Eetu Pilli-Sihvola, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Heli Siirilä, Vaasan yliopisto

Kutsutut asiantuntijat:

Bruno Viegas, UK Department for Transport (vain 12.2)
Elina Uusitalo, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Jukka Juhola, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Timo Kärkkäinen, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Maanantai 12.2.

Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Kokous avattiin klo 13.02. Esityslista hyväksyttiin.

Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja hyväksyttiin.

Automated Vehicles Bill – Bruno Viegas, UK Department for Transport

Bruno Viegas esitteli uutta [automaattisia ajoneuvoja koskevaa lainsäädäntöä](#) Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Laki poistaa mm. automaattisen ajoneuvon kuljettajalta rikosoikeudellisen vastuun ja tuo uuden Authorised Self-Driving Entity (ASDE) -käsitteen lainsäädäntöön. Jokaisella automaattisella ajoneuvolla olisi rekisteriin merkitty ASDE, joka ottaa vastuun ajoneuvon kuljettamisesta kun ADS on kytketty päälle. ASDE voi olla esimerkiksi ajoneuvon valmistaja. ASDElle on määritetty vaatimuksia mm. vakavaraisuudesta ja hyvämaineisuudesta. Hyvämaineisuus ei ole lainsäädännössä uusi käsite, ja siihen sisältyy esimerkiksi yrityksen johdon rikkeettömyys vakavissa tai relevanteissa rikoksissa.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa automaattisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntävaatimuksia vasta kehitetään. Vaikka tyyppihyväksyntä on tärkeä elementti turvallisuuden varmistamisessa, se ei riittävässä määrin ratkaise ADS:ään liittyviä haasteita. Rikosoikeudellinen vastuu nähdään yhteiskunnalliseksi päätökseksi, jota ei voida määrittää teknisen tyyppihyväksyntäsäätelyn avulla.

Automaattisen ajoneuvon valmistajan ollessa ASDE ja tällaisen toimijan mennessä konkurssiin tulee varmistaa mekanismi, jolla ajoneuvot pidetään toiminnassa. Varautumiskeinona tällaiseen tilanteeseen liittyy myös toimijan raportointivelvollisuudet. Tällaisessa tilanteessa pitää pystyä myös varmistamaan ajoneuvon välitön turvallisuus, eli mikäli rekisteriin merkitty ASDE olisi ajautunut konkurssiin, ei ajoneuvon ADS:ää tulisi pystyä enää kytkemään päälle.

Uutena toimijana laissa on myös User-In-Charge (UIC), joka olisi immuuni suurelle osalle liikenne rikkomuksista mutta jonka tulisi pystyä ottamaan dynaaminen kontrolli mikäli ajoneuvo näin ohjeistaa. Mikäli ajoneuvo pystyisi suorittamaan kokonaisia matkoja ilman UIC:tä, ajoneuvoilla tulisi olla No-User-In-Charge (NUICO) joka valvoisi ajoneuvojen toimintaa.

Uusi laki tuo mukanaan myös uusia prosesseja (mm. ajoneuvon hyväksyminen liikenteeseen, NUICO-lisenssien hyväksyminen) sekä muita toimivaltuuksia, esimerkiksi viranomaisille tarkentaa tyyppihyväksyntävaatimuksia ja digitalisoida liikennesääntöjä.

Hyväksynnästä vastaavat virastot parhaillaan kehittävät automaattisten ajoneuvojen hyväksyntäprosessia, jonka on tarkoitus antaa syötteitä tarkemman tason lainsäädäntöön. Tarkemmassa lainsäädännössä ratkaistaan monia käytännön haasteita, eli mitä esimerkiksi tapahtuu jos myöhemmin todetaan mikäli ajoneuvo ei täytäkään sille asetettuja vaatimuksia.

Keskiviikko 14.2.

Tieliikenteen automaation säädöshankkeen arviomuistion läpikäynti

Asiakohdassa käsiteltiin arviomuistiossa esitettyjä Turvallisen automaattijamisen tarjoajaan (TAT) kohdistuvia vaatimuksia sekä dynaamisen hallinnan siirtämisen ehtoja ADS:lle.

Lisäksi kokouksessa keskusteltiin laajasti vastuukehikon luomisesta tilanteisiin, jossa ajoneuvon dynaamisesta hallinnasta vastaa ADS. Kun ihmiskuljettajalta siirretään liikennesääntöjen noudattamisen vastuut tekniselle järjestelmälle, niille tulisi osoittaa selkeä toimija. Samassa yhteydessä keskusteltiin myös siitä, miten tunnistetaan automaattinen ajoneuvo, mikä yritys sen turvallisesta ajamisesta vastaa ja miten yrityksen edustajiin saadaan tarvittaessa yhteys nopeasti ja toimivasti.

Kokouksessa pohdittiin, tarvitaanko TAT:in kaltaista toimijaa lainkaan ja tulisiko TAT:in olla yksiselitteisesti ajoneuvon valmistaja vai voisiko se olla myös ADS-järjestelmän valmistaja. TAT-toimijalla ja sen ilmoitus- tai lupamenettelyn avulla pyritään varmistamaan, että jokainen sellaiseksi pyrkivä toimija itse hakeutuu tietoisesti ottamaan sille kuuluvat vastuut. Lisäksi sen avulla pyritään luomaan tosiallinen yhteys ADS:stä vastaavaan toimijaan onnettomuustapauksissa.

Lisäksi kokouksessa keskusteltiin, riittääkö tuotevastuu valmistajan vastuiksi, kun kuljettajan vastuu liikennesääntöjen noudattamisesta siirretään ADS:lle. Tuotevastuun todettiin olevan tärkeä, mutta melko suppea ja sellaisenaan todennäköisesti riittämättömätön.

Ajoneuvotekniseen sääntelyyn ei haluta eikä voida puuttua, sillä se tulee Suomen lainsäädäntöön pääosin EU-sääntelyn kautta.

Liikennevakuutusjärjestelmä on tärkeässä roolissa onnettomuuksien selvittämisessä. Myös vakuutusyhtiöiden takautumisoikeus on tärkeä, mikäli myöhemmin havaitaan puutteita tai laiminlyöntejä. Jonkinlaista vakuutusjärjestelmää tarvitaan myös TAT:eille, ja vastuuketju on pidettävä selkeänä ja katkeamattomana. Takautumisoikeutta voisi pohtia myös TAT:eille.

Muut asiat

Arviomuistion lausuntokierros pyritään käynnistämään lähiaikoina. Työryhmälle tiedotetaan asiasta.

Automaattisia ajoneuvoja sekä etähallintakeskus esillä Imagine 2026 – tapahtumassa Tampereella kesäkuussa.

Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin 15.04.

Liitteet

-

Jakelu

Tieliikenteen automaatioon liittyvää sääntelyä valmistelevan työryhmän varsinaiset jäsenet, kutsutut asiantuntijat